Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

6) Matumaini

Mwenyezi Mungu Mwenye hikma, amesema: “Waache ili wale na kufurahi na ili matumaini yawadanganye, kwani punde watajua” (**Qur’ani tukufu**, *Suratul Hijr* (15): 3)

Imam Ali (a.s) anasema: “Kamwe matumaini huwa hayaishi.” (*Ghurar al- Hikam,* uk. 629)

Maelezo mafupi:

Watu ambao hawaridhiki na kile walichonacho katika ulimwengu huu na wanatamani vitu wasivyokuwa navyo wataendelea kuyafukuzia matarajio makubwa na ndoto kubwa. Mtu anayedhani kuwa mara zote ataendelea kuwa kijana, huwa hajali kifo na huwa na ndoto kubwa.

Wengi wa watakaoingia motoni watakuwa wamekwenda huko kama matokeo ya uahirishaji wao. Badala ya kuridhika na kile walichokuwa nacho, waliendelea kuahirisha kusafisha roho zao na kulipa madeni yao kwa ajili ya baadae na kuakhirisha matendo yao ya ibada mpaka watakapokuwa wazee.

Kwa hakika mtu anapaswa kupunguza matumaini, na ndoto zake, kufanya kila kitendo kwa wakati na muda wake, na kuepuka kuiamini “kesho,” jambo lisilojulikana na lisilokuwa na uhakika. 1

1. Isa (A.S) Na Mkulima

Imesimuliwa kwamba wakati fulani, Nabii Isa ibn Maryam (a.s) alikuwa amekaa akimtizama mkulima ambaye kwa kutumia koleo alikuwa aki- fanya kazi kwa bidii shambani mwake.

Hapo hapo Nabii Isa alimuomba Mwenyezi Mungu: “Ewe Mola! Muondolee matumaini na matarajio” Ghafla yule mtu alitupa koleo lake pembeni na akakaa chini kwenye kona.

“Ewe Mola! Mrejeshee matumaini na matarajio yake” Nabii Isa (a.s) alimuomba tena Mwenyezi Mungu. Yule mtu aliinuka kutoka kwenye sehehmu yake, akanyanyua kolea na akaanza kufanya kazi tena. Isa (a.s) alimfuata na akauliza, “Kwa nini ulifanya hivyo?” Mkulima alijibu, “Nilijisemea: ‘Wewe ni mzee ambaye maisha yake yamekaribia mwisho, ni kiasi gani unataka kufanya kazi na kujitaabisha?” Hivyo nikatupa koleo pembeni na nikakaa chini kwenye kona. Lakini baada ya muda, nilijise- mea: “Kwa nini

hufanyi kazi? Bado uko hai na unahitaji riziki," na hivyo nikachukua koleo nikarudi kwenye kazi yangu." 2

2. Hajjaaj Na Muuza Maziwa

Siku moja Hajjaaj Ibn Yusuf Thaqafi, dikteta katili na waziri wa khalifa wa ukoo wa Abbas, Abd al-Malik ibn Marwaan alikuwa akitembea sokoni ali- poshuhudia muuza maziwa akiongea peke yake. Akiwa amesimama kwenye kona, Hajjaaj alimsikia akisema: "Nikiuza, maziwa haya, nitapa- ta kipato kizuri. Nitaweka akiba kutokana na mauzo haya na mauzo yajayo mpaka nitakapokuwa na fedha za kutosha kununulia mbuzi. Kisha nita- nunua kondoo jike na kutumia maziwa yake kuongeza mtaji wangu na ndani ya miaka michache, nitakuwa mtu tajiri ninayemiliki mbuzi wengi, ngo'mbe na aseti (nyinginezo).

Kisha nitamposa binti wa Hajjaaj, ambapo baada ya hapo nitakuwa mtu muhimu. Na ikiwa wakati wowote binti wa Hajjaaj ataonyesha uasi (kutotii) nitampiga teke vikubwa kiasi cha kuvunja mbavu zake." Aliposema hivi alipiga teke kwa mguu wake ambao kwa bahati mbaya uligonga dumu la maziwa, na hivyo kumwaga vyote vilivyokuwemo. Hajjaaj alitokeza na akaamuru askari wake wawili kum- lazimisha muuza maziwa alale chini na kumcharaza fimbo mia moja.

Muuza maziwa alilalamika, "Lakini ni kwa kosa gani unaniadhibu?" Hajjaaj alijibu, "Je hukusema kwamba kama ungemuoa binti yangu ungempiga teke vikubwa kiasi cha kumvunja mbavu zake? Sasa, kama adhabu ya teke hilo, lazima uonje fimbo mia moja."

3. Hamu Ya Kufa Shahidi

Amr bin Jamuh, mkazi wa Madinah na kutoka katika kabila la Khazraj, alikuwa ni mtu mkarimu na mwema. Kwa mara ya kwanza watu wa kabi- la la Khazraj walipofika kwa Mtukufu Mtume (s.a.w.w) (Mtume) alitaka kujua mtu aliyekuwa kiongozi wa kabila lao. Walimjulisha kuwa alikuwa ni mtu aliyejulikana kwa jina la Jadd Ibn Qais, mtu aliyekuwa na asili ya ubahili.

Mtume (s.a.w.w) alisema: "Chifu wenu anapaswa kuwa A'mr Ibn Jamuh, mtu mweupe, mwenye nywele za mviringo." Amr alikuwa mlemavu katika mguu wake mmoja na kwa mujibu wa sheria za Kiislamu alisamehewa kushiriki katika jihad. Alikuwa na watoto wanne wa kiume na muda wa vita vya Uhud ulipowadia, wote walijiandaa kupigana. "Lazima mimi pia nije na kupata (heshima ya) kufa shahidi, alisema Amr kwa tash- wishi." Lakini watoto wake wa kiume walimkataza na walisema, "Baba tunakwenda vitani. Kaa nyumbani kwani sio wajibu kwako kupigana."

Baba yule mzee alikataa kubadili mawazo na akasisitiza kushiriki katika vita. Watoto wake waliwakusanya jamaa zao kwa juhudi ya kumfanya abadilishe mawazo, lakini bila mafanikio. Amr (yule baba) alimuendea Mtukufu Mtume (saw) na akamlalamikia: "Ninatamani sana kupata shaha- da. Kwa nini watoto wangu wananizuia kwenda kupigana jihadi na kupata shahada katika njia ya Allah?"

Mtukufu Mtume (saw) akawaambia watoto wake: "Mtu huyu anatafuta kupata shahada. Na ingawa sio

wajibu kwake kupigana, haikatazwi kwake kufanya hivyo.”

Akiwa mwenye furaha kubwa, Amr alichukuwa silaha na kuelekea kwenye mapambano.

Wakati wa mapambano, watoto wake walimuangalia wakati akiwa anapambana kwa ushujaa akijitosa kwenye moyo wa safu ya maadui, akipigana kishujaa, mpaka hatimaye akauliwa shahidi.

Kabla hajaondoka kwenda uwanja wa mapambano, aliomba: “Ee Allah! Nipe mimi shahada na usinirudishe nyumbani kwangu.” Mtukufu Mtume (saw) alisema kwamba maombi yake yalijibiwa. Hatimaye Amri alizikwa kwenye makaburi ya mashahidi wa Uhud. 3

4. Hali Ya Fedheha Na Aibu Ya Ju’dah

Imamu Hasan alikuwa mwenye sura ya kupendeza, mwenye uvumilivu mkubwa na mkarimu, na alikuwa mpole na mwenye moyo wa mapenzi kwa jamaa wa familia yake. Baada ya kuuawa shahidi kwa Imamu Ali (as), kwa muda wa miaka kumi Mua’wiyah, alianzisha mahubiri ya chuki, udanganyifu na uadui kuhusiana na Imamu Hasan (as). Alikusudia kumdhuru Imamu (as) katika nyakati mbalimbali, lakini hakufanikiwa kitu chochote. Kwa hiyo aliamua kumtumia mke wa Imamu Ju’dah, bint wa Asha’th Ibn Qais, ili ampe sumu.

Mua’wiyah alimshawishi kwa kumuahidi kwamba kama akimpa sumu Imamu Hasan Ibn Ali, atampa dirham elfu mia moja, na kwa nyongeza, atamuozesha kwa mtoto wake Yazid. Kwa matumaini ya kupata mali na msukumo wa wa kuwa mke wa Yazid, Ju’dah alikubali kutekeleza ombi lake. Mua’wiyah alimpa sumu ile ambayo aliipata kutoka kwa mfalme wa Urumi.

Siku ya joto kali sana, Imamu Hasan (as) alifunga (saumu). Wakati wa kufuturu, Imamu alikuwa na kiu kali mno, Ju’dah alimletea maziwa ambayo ameyachanganya na sumu.

Mara tu Imamu alipokunywa maziwa yale, alihisi athari ya sumu. Alitambua kilichotokea na akaguta kwa sauti: *Inna lillahi wa inna ilaihi raajiu’n.*

Baada ya kumshukuru Mungu kwamba sasa ataondoka na kutoka kwenye ulimwenu huu wa mpito kwenda kwenye ulimwengu wa milele, alimgeukia Ju’dah na akasema: “Ewe adui wa Mwenyezi Mungu! Umeniuwa, Mungu naakuuwe wewe! Kwa jina la Mungu, hutakuja pata hata kitu kidogo ambacho kwamba unakitagemea na kukitamani. Mtu yule amekudanganya. Mungu akufedheheshe wewe na yeye pia kwa njia za adhabu Zake.”

Uvumilivu wa Imamu Hasan (as) unaweza kupimwa kutokana na ukweli kwamba wakati Imamu Husein (as) alipotaka kujua jina la muuaji wake, Imamu Hasan (as) alikataa kufichua jina la Ju’dah.

Kwa mujibu wa hadithi moja, kwa siku mbili (na kwa mujibu wa nyingine, kwa siku arobaini), Imamu aliteseka kutokana na athari mbaya za sumu ile, mpaka hatimaye tarehe 28 Safar, 50 A.H., aliuaga

ulimwengu huu yakini– fu akiwa na umri wa miaka 48.

Amma kwa Ju'dah alibeba matumaini yake na matamanio yake hadi kwenye kaburi lake kwani Mua'wiyah alihoji kwamba kama hakuweza kuwa muaminifu kwa Hasan Ibn Ali (as), vipi atategemewa kuwa kuwa muaminifu kwa Yazid; na hivyo alikataa kutekeleza chochote katika ahadi zake. Na kwa hali hiyo, alikufa katika hali ya fedheha na aibu. 4

5. Mughirah Awa Gavana Wa Kufa

Mughirah Ibn Shu'bah, ambaye alikuwa kwa asili ni mwenyeji wa Taaif na ameingia Uislamu katika mwaka wa 5 A.H. alikuwa mlaghai mkubwa, muovu na mwenye kupenda madaraka.

Wakati aliposikia kwamba Mua'wiyah ameandaa kwa ajili ya Ziyaad Ibn Abihi ili aishi Kufah ili baadae achukue ugavana wa Kufah kutoka kwake (Mughirah), upesi sana aliteuwa naibu katika Kufah na akaondoka kwenda Sham kukutana na Mua'wiyah.

Alionyesha matakwa yake ya kuhamish– wa Kufah, akimueleza Mua'wiyah:

"Kwa vile sasa nimekuwa mtu mzima, nakuomba utenge vijiji vichache vya Qirqisiya chini ya mamlaka yangu, ili mwenyewe niweze kujipumzisha."

Mua'wiyah alitambua kwamba mmoja wa wapinzani wake, kwa jina la Qais, anaishi Qirqisiya na kama Mughirah angekwenda huko anaweza kuunda umoja naye dhidi ya Mua'wiyah.

"Tunakuhitaji na lazima ubakie Kufah," alisema Mua'wiyah.

Mughiraha alikataa ofa hiyo, lakini msisitizo wa Mua'wiyah ulimshawishi na kusalimu amri. Ilikuwa ni usiku wa manane wakati Mughirah aliporudi Kufah. Mara moja aliamuru washirika wake kumtoa Ziyad Ibn Abihi na kumpeleka Sham.

Baada ya muda, Mua'wiyah alimteuwa Sa'id Ibn A'as kama gavana wa Kufa badala ya Mughirah, ambaye alimshawishi Yazid (mtoto wa Mua'wiyah) kwa kumuambia:

"Kwanini Mua'wiyah hafikirii kuhusu wewe? Ni muhimu kwamba aku– teuwa wewe kama mrithi wake na mfalme mteule!"

Yazid aliona rai hiyo kuwa yenye kuvutia kiasi kwamba aliiwasilisha kwa baba yake, Mua'wiyah, pamoja na kuungwa mkono na Mughirah, hati– maye Yazid alitangazwa mrithi wa Mua'wiyah.

Wakati huohuo Mua'wiyah alimteuwa Amr A'as kama gavana wa Misr, ambapo aliiweka Kufah chini ya mtoto wake Abdullah Ibn A'as.

Wakati Mughiraha alipolifahamu hili, alimuonya Mua'wiyah, "Kwa kiten– do hiki, je, hukujiweka wewe

mwenyewe katikati ya midomo ya simba wawili?”

Akiwa amepata maelezo ya ujumbe huu, Mua’wiyah alimuondoa Abdullah kutoka Kufah na mara nyingine akamuweka Mughirah kwenye uongozi wa Kufah.

Hivyo, kwa njama mbili za ujanja (Yazid kuurithi ukhalifa, na hila ya ‘katikati ya midomo ya simba wawili’), Mughirah akawa gavana wa Kufah. Baada ya kutawala kwa muda wa miaka saba namiezi michache, alikufa kwa ugonjwa wa tauni akiwa na umri wa miaka arubaini na tisa.5

---

1. Ilyas al-Quluub, uk. 167.
2. Namunah-e-Ma’arif, Juz. 1, uk. 298, Majmua’e Warran.
3. Daastaan – ha-e-Ustaad, Jz. 1. uk. 48
4. Muntahal Aa’maal, Jz. 1, uk. 231.
5. Paighambar Wa Yaraan, Jz. 5, uk. 272-275.

Source URL: https://www.al-islam.org/node/24980